

Česká zemědělská univerzita v Praze

**Provozně ekonomická fakulta
Katedra obchodu a financí**

Teze diplomové práce

**Vytvoření metodiky k účetní uzávěrce
ve vybrané společnosti**

Gabriela Schartelová

© 2015 ČZU v Praze

Vytvoření metodiky k účetní uzávěrce ve vybrané společnosti

Souhrn

Cílem práce je sestavení metodického pokynu pro konkrétní společnost. Účetní uzávěrka a závěrka jsou složité procesy, které musí účetní jednotka každoročně provádět. Jedná se o operace, které jsou již automaticky každoročně prováděny, ale i operace, které jsou mnoha účetními jednotkami pro svoji složitost často opomíjeny nebo se zde vyskytují časté chyby. V teoretické části byly vymezeny legislativní požadavky na účetní uzávěrku a závěrku a rozebrán teoretický postup prací, které s nimi souvisejí. Na základě analýzy účetní uzávěrky a závěrky hospodářského roku 2012 byla vytvořena metodika, která je zaměřena na uzávěrkové operace související s danou účetní jednotkou. Metodika byla koncipována tak, aby obsahovala chronologický postup prováděných prací v souvislosti s účetní uzávěrkou a závěrkou, a současně jako návod, na základě jakého právního předpisu jsou dané operace prováděny. Metodika je vytvořena pro ekonomické oddělení společnosti, a to za účelem, aby pracovníkům tohoto oddělení ulehčila práci, a aby sloužila jako podrobný návod do dalších let pro práce související s účetní uzávěrkou a pro sestavení účetní závěrky.

Klíčová slova: Účetnictví, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, účetní závěrka, účetní uzávěrka, opravné položky, splatná a odložená daň, účetní zásady, inventarizace.

1. CÍL A METODIKA PRÁCE

1.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je vytvoření metodického pokynu pro provádění účetní uzávěrky a účetní závěrky u vybrané účetní jednotky. Tento pokyn bude sloužit jako pomůcka při sestavování účetní uzávěrky a závěrky vybrané společnosti. Dílčím cílem je sestavení postupu prací prováděných pravidelně v rámci účetní uzávěrky.

Aplikace je provedena na konkrétní společnosti, s fiktivním názvem, společnosti Elemoz s.r.o. Firmy, která účtuje v hospodářském roce. V diplomové práci jsou popsány důležité kroky

účetní uzávěrky, sestaveny výkazy účetní závěrky a vymezeny účetní operace, které firma provádí, jestliže má povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

Výstupem praktické části je metodický pokyn pro sestavení účetní uzávěrky a závěrky. Pokyn je zaměřen jak na postup prací prováděných pravidelně v rámci uzavírání účetního období, tak na upozornění, jakých chyb by se účetní jednotka měla vyvarovat.

1.2 Metodika práce

Prvním krokem diplomové práce je zpracování teoretické části. Základem jsou informace získané studiem odborné literatury, informace získané z internetových zdrojů a odborných školení. Pro zpracování údajů je využito několik metod, které se vzájemně propojují, doplňují. V teoretické části práce je použit proces abstrakce, který je myšlenkovým procesem, jenž odlučuje odlišnosti a zvláštnosti a zjišťující obecné a podstatné vlastnosti. Dále je použita metoda komparace neboli srovnání, porovnání.

Ve druhém kroku je provedena charakteristika vybrané společnosti s ručením omezeným, její zaměření, vymezena velikost firmy, počet zaměstnanců, popsán způsob zpracování účetnictví a je provedena analýza současného stavu provádění účetní uzávěrky a závěrky provedené k rozvahovému dni v hospodářském roce 2012. Informace pro vypracování charakteristiky jsou získávány rozhovory s majiteli firmy, daňovou poradkyní a auditorem firmy. Současně jsou informace sbírány také studiem interních materiálů.

Ve třetím kroku je pro vybranou společnost, na základě studia teoretických východisek a výsledků analýzy, navržena metodika zpracování účetní uzávěrky a závěrky, závěrečná nápravná řešení a doporučení, která by bylo třeba zavést do systému pro provádění účetní uzávěrky a závěrky.

2. ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A DOPORUČENÍ

2.1 Zhodnocení výsledků

Analýzou současného stavu provádění účetní uzávěrky a závěrky bylo zjištěno, že účetní uzávěrka a závěrka jsou společností sestavovány v souladu s platnou právní legislativou. Společnost má tuto problematiku také upravenou vnitřními předpisy, které jsou každoročně podle potřeby aktualizovány. Společnost měla za sledovaný hospodářský rok povinnost auditu, musela tak v této souvislosti provádět další práce v souvislosti s uzavíráním účetního období, které by nemusela provádět, když by povinnosti auditu nepodléhala.

V rámci provedené analýzy byly hodnoceny jednotlivé operace prováděné v rámci přípravných prací, dále práce související s uzavřením účetních knih a byla provedena analýza prováděné účetní závěrky, jejího obsahu.

Společnost má oblast účetnictví upravenou vnitřními předpisy. Soubor vnitřních předpisů obsahuje většinu vnitřních předpisů nutných pro provádění účetní uzávěrky a závěrky, kromě předpisu pro úschovu účetních dokladů, který je v příloze č. 7 této diplomové práce zpracován. Vnitřní předpis zabývající se způsobem zpracování účetnictví obsahoval drobný nedostatek spočívající ve skutečnosti, že neobsahoval vysvětlení zkratk a symbolů používaných v účetnictví společnosti. Řešení tohoto nedostatku je součástí metodického pokynu, je navržen seznam zkratk, který je vhodné doplnit do vnitřního předpisu společnosti. Ostatní vnitřní předpisy jsou zpracovány tak, že poměrně vyčerpávajícím způsobem obsahují odkaz na platnou legislativu. Tento způsob zpracování vnitřních předpisů je poměrně náročný na jejich následnou každoroční aktualizaci

Společnost měla sestaven v rámci kontrolního mechanismu a stanovení povinností jednotlivých pracovníků harmonogram pro sestavení účetní uzávěrky a závěrky. Tento harmonogram nebyl úplný, neobsahoval termíny pro provádění inventarizací, nebyly stanoveny termíny ani odpovědné osoby pro provedení daňové analýzy, pro zaúčtování splatné a odložené daně, pro vyhotovení výroční zprávy a pro zveřejnění údajů účetní závěrky do sbírky listin. Proto je pro společnost navržen nový harmonogram se všemi potřebnými údaji. Inventarizace, zaúčtování operací souvisejících se zásobami, včetně nedokončené výroby a tvorba opravných položek probíhala dle platných zákonů.

Účetní jednotka neprovedla časové rozlišení v případě dvou přijatých faktur, a to faktury za přístup do informačního systému a za optimalizaci webu. V metodice bylo ukázáno správné zaúčtování těchto faktur, včetně popisu, jak toto mělo být provedeno.

V dohadných položkách účetní jednotka opomněla vytvořit dohadnou položku na nevyčerpanou dovolenou, přestože byl důvodný předpoklad, že ji bude nutné proplácet. Ostatní dohadné položky společnost vytvořila v souladu s platnými právními předpisy.

Odpisy majetku, a to jak účetní, tak daňové jsou prováděny ve společnosti dle platné právní legislativy pro daný rok, dle sestaveného odpisového plánu.

Uzávěrkové práce byly provedeny dle platných norem pro dané účetní období. Společnost měla povinnost účtovat i o odložené dani. Tato byla vypočítána z rozdílu mezi účetními a daňovými odpisy.

Účetní závěrka byla sestavena dle platného znění zákona o účetnictví. Rozvahu společnost sestavovala v plném rozsahu. Výkaz zisku a ztráty byl společností sestaven v druhovém členění. Příloha k účetní závěrce je sestavena volnou formou, obsahuje veškeré povinné obsahové náležitosti. Nepovinné součásti účetní závěrky, jako je přehled o peněžních tocích a výkaz o změnách vlastního kapitálu společnost nesestavuje.

Společnost od hospodářského roku 2011 splnila 2 ze 3 podmínek pro povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Společnost tak měla povinnost vyhotovit výroční zprávu. Tato byla vyhotovena a schválena.

Společnost za hospodářský rok 2012 nezaložila účetní závěrku, výroční zprávu a zprávu auditora do sbírky listin, k příslušnému rejstříkovému soudu. Na tuto skutečnost je v metodice upozorněno, včetně výčtu případných sankcí, které by mohly nastat, jestliže společnost neplní tuto zákonem danou povinnost.

2.2 Doporučení

Návrh řešení dílčích nedostatků spojených s pracemi spojenými s účetní uzávěrkou, je proveden v metodickém pokynu, zpracovaném do dalších let. Jedná se zejména o nápravu, spočívající v sestavení harmonogramu kompletních prací prováděných v rámci účetní uzávěrky a závěrky, účtování o dohadných položkách a časovém rozlišení. Největším problémem je skutečnost, že firma neplní povinnost zveřejnění účetní závěrky ve sbírce listin. Majitelé firmy argumentují skutečností, že nechtějí, aby konkurence znala jejich výsledky. Vědomě se tak vystavují postihům ze strany státních orgánů. Tato povinnost je také zavedena do metodiky pro provádění účetní uzávěrky a závěrky. Byla stanovená odpovědná osoba za tuto oblast a byl stanoven závazný termín pro splnění tohoto úkolu.

Při prováděné analýze bylo mimo jiné také zjištěno, že společnost Elemoz s.r.o. používá software Křižan soft, který je spíše vhodný pro malé firmy, není úplně vhodný pro vedení účetnictví firmy, která má 2 divize a asi 40 zaměstnanců. Bylo by vhodné, aby majitelé firmy, zvážili případnou investici do výměny softwaru, která by ulehčila práci celému ekonomickému oddělení.

Práce související s účetní uzávěrkou je vhodné provádět pokud možno průběžně, v delším časovém intervalu, aby těsně před sestavením vlastní účetní závěrky nebo podáním daňového přiznání nedocházelo ke stresům, časové tísně a spěchu. Tyto pak mohou vést ke zvýšení chybovosti při provádění účetní uzávěrky a závěrky.

3. ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo vytvoření metodického pokynu pro provádění účetní uzávěrky a účetní závěrky u vybrané účetní jednotky. Tento pokyn bude sloužit ekonomickému oddělení vybrané společnosti jako metodická pomůcka pro provedení účetní uzávěrky a závěrky. V praktické části této práce byl metodický pokyn sestaven. Pokyn zohledňuje pouze práce, které se vztahují k vybrané účetní jednotce. Metodický pokyn je sestavován pro firmu Elemoz s.r.o. Metodika byla sestavena tak, aby ekonomické oddělení společnosti mělo do dalších let návod jaké práce v rámci uzavírání účetního období provádět a byl doporučen postup, jak tyto práce provádět. Současně metodika obsahuje odkazy na platné právní předpisy, jejichž znalost je nutná při provádění těchto prací. Metodika byla koncipována tak, aby účetní znaly postup prací, věděly jak určitou činnost či operaci provést, a současně aby byly schopny najít oporu v právních předpisech pro daný druh prací.

Dílčím cílem této práce bylo sestavení postupu prací prováděných pravidelně v rámci účetní uzávěrky. Na tento dílčí cíl byla zaměřena teoretická část práce, kde byly popsány zásady pro účetnictví, vymezeny právní předpisy vztahující se k oblasti účetnictví a předpisy související s obchodními společnostmi. Současně byly zevrubně rozebrány uzávěrkové operace, které se v dané účetní jednotce mohou vyskytnout. Následně toto bylo aplikováno do metodického pokynu – praktické části práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BOKŠOVÁ, J. *Účetní výkazy pod lupou I: Základy účetního výkaznictví*. 1.vyd. Praha: Linde, 2013. 560 s. ISBN 978-80-7201-921-2.
- KOCH, J. *Účetní závěrka podnikatelů za rok 2013*. 1.vyd. Český Těšín: Poradce, 2013. 167 s. ISBN 978-80-7365-345-3
- KYNCLOVÁ, D. *Účetní závěrka v příkladech*. 1.vyd. Brno: Computer Press, 2007. 304 s. ISBN 978-80-251-1565-7.
- RYNEŠ, P. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka: Průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.21014 po rekonstrukci soukromého práva*. 1.vyd. Olomouc: ANAG, 2014. ISBN 978-80-7263-924-3.
- STROUHAL, J. *Účetní závěrka*. 2.vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 304 s. ISBN 978-80-7357-692-9.